

Sygn. akt *XVII AmE 39/20*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 kwietnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	Sędzia SO Anna Maria Kowalik
Protokolant –	Starszy sekretarz sądowy Joanna Preizner - Offman

po rozpoznaniu 6 kwietnia 2022 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania powoda od decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z 29 listopada 2019 r. Nr (...)

1. oddala odwołanie;

2. zasądza od (...) sp. z o.o. w G. na rzecz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki kwotę 720,00 zł (siedemset dwadzieścia złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

Sygn. akt *XVII AmE 39/20*

UZASADNIENIE

Decyzją z 29 listopada 2019 r. Nr (...) Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej Prezes URE, pozwany), na podstawie art. 56 ust. 2 i art. 56 ust. 1 pkt 3a w związku z art. 11 i art. 11d ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 r. z zm.) (dalej p.e.) w związku z § 5 pkt 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 924) (dalej Rozporządzenie) oraz na podstawie art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2017 r., poz. 1257 ze zm.) (dalej k.p.a.) w związku z art. 30 ust. 1 p.e., po przeprowadzeniu wszczętego z urzędu 1 marca 2019 na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e., postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w G. (dalej powód) kary pieniężnej za niestosowanie się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzonych w dniach 10- 31 sierpnia 2015 r. orzekł, że:

1. (...) sp. z o.o. w G. w dniach 10- 12 sierpnia 2015 r., w odniesieniu do obiektu zlokalizowanego w G. przy ul. (...) (dwa przyłącza) naruszył obowiązek stosowania się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wynikający z art. 11 i art. 11d ust. 3 p.e., co podlega karze pieniężnej określonej w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

2. za działanie wymienione w pkt 1 wymierzył Powodowi karę pieniężną w wysokości 7 830,00 zł.

Odwołanie od powyższej Decyzji złożył powód, zaskarżając Decyzję w całości wniósł o jej uchylenie w całości i zasądzenie od Prezesa URE na jego rzecz zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Zaskarżonej Decyzji zarzucił:

1) rażące naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a) art. 7 k.p.a. poprzez niepodjęcie wszelkich czynności niezbędnych do dokładnego wyjaśnienia stanu faktycznego sprawy, co doprowadziło w konsekwencji do nierozpoznania istoty sprawy, a w szczególności:

- brak wyjaśnienia zasadności wprowadzenia w sierpniu 2015 r. ograniczeń w poborze energii elektrycznej - zarówno przez operatora systemu przesyłowego, jak i przez Radę Ministrów - bez którego nie było możliwe ustalenie stopnia społecznej szkodliwości ewentualnego czynu - w szczególności przez brak przeprowadzenia dowodu z raportu (...), o którym mowa w art. 11c ust. 4 p.e., dotyczącego okoliczności i trybu wprowadzonych ograniczeń w sierpniu 2015 r. oraz opinii o nim przygotowanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zgodnie z art. 11c ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne;
- brak podjęcia działań zmierzających do weryfikacji danych liczbowych przekazanych pozwanemu przez operatora systemu dystrybucyjnego, które stanowiły podstawę rozstrzygnięć w sprawie, podczas gdy powód kwestionował te dane od samego początku, a także w trakcie postępowania, jak również złożył wniosek dowodowy polegający na zobowiązaniu przez pozwanego operatora systemu dystrybucyjnego do przedstawienia zapisu pamięci układu pomiarowo - rozliczeniowego mierzącego pobór energii elektrycznej w punkcie poboru energii elektrycznej przy ul. (...) w G. - które to zaniechanie doprowadziło do wadliwego ustalenia stanu faktycznego sprawy, polegającego na jego oparciu na niewiarygodnych danych liczbowych, a w konsekwencji wydania rozstrzygnięcia wadliwego oraz krzywdzącego dla powoda, a także nie pozwalającego na jego merytoryczną weryfikację;

b) art. 77 § 1 kpa i art. 80 kpa poprzez niezbranie w sposób wyczerpujący i nie rozpatrzenie materiału dowodowego, a w szczególności przez nie przeprowadzenie dowodu z raportu (...), o którym mowa w art. 11c ust. 4 ustawy - Prawo energetyczne, dotyczącego okoliczności i trybu wprowadzonych ograniczeń w sierpniu 2015 r. oraz opinii o nim przygotowanej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki zgodnie z art. 11c ust. 6 ustawy - Prawo energetyczne, a także braku zobowiązania operatora systemu dystrybucyjnego do przedstawienia zapisu pamięci układu pomiarowo - rozliczeniowego mierzącego pobór energii elektrycznej w punkcie poboru energii elektrycznej przy ul. (...) w G. - które to naruszenia doprowadziły do braku ustalenia koniecznych dla wydania rozstrzygnięcia okoliczności w zakresie stopnia szkodliwości ewentualnego czynu oraz w zakresie rzeczywistej charakterystyki poboru energii elektrycznej przez powoda w sierpniu 2015 r., która mogłaby stanowić podstawę rozstrzygnięcia co jednak nie nastąpiło wobec oparcia rozstrzygnięcia w sprawie na danych nie mających przymiotu danych wiarygodnych - co doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego sprawy w szczególności w zakresie danych liczbowych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia, jak również w zakresie ustalenia stopnia szkodliwości ewentualnego czynu powoda;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego, które miało wpływ na wynik sprawy a mianowicie:

a) art. 56 ust. 1. pkt 3a w zw. z art. 11 i art. 11d ust 3 p.e. poprzez wymierzenie powodowi kary pieniężnej za stwierdzone przez pozwanego naruszenie obowiązku stosowania się do ograniczeń w poborze energii elektrycznej w dniach od 10 do 11 sierpnia 2015 r. tj. ograniczeń wprowadzonych przez operatora systemu przesyłowego, podczas gdy wskazane w zarzucie przepisy nie mogły stanowić podstawy do wymierzenia przez pozwanego kary pieniężnej za ewentualne

naruszenie obowiązku stosowania się do ograniczeń u poborze energii elektrycznej wprowadzonych na skutek decyzji operatora systemu przesyłowego wydanej na podstawie art.11c ust. 2 pkt. 2 p.e., co skutkowało w konsekwencji wydaniem decyzji bez podstawy prawnej;

b) art. 56 ust. 6 p.e. poprzez wymierzenie powodowi kary pieniężnej pomimo braku dokonania ustaleń w zakresie ustalenia stopnia szkodliwości ewentualnego czynu powoda, a także w sytuacji braku zawinięcia powoda oraz jego ograniczonych możliwości finansowych - co doprowadziło do ustalenia wymiaru kary w wysokości zdecydowanie zawyżonej;

c) art. 56 ust. 6a p.e. poprzez brak odstąpienia od wymierzenia kary pomimo, że w sprawie brak było potwierdzenia dla zaistnienia jakiegokolwiek poziomu szkodliwości ewentualnego czynu powoda - co doprowadziło do bezpodstawnego wymierzenia powodowi kary finansowej;

d) § 9 (całość) oraz §12 (całość) Rozporządzenia polegającej na ich błędnej wykładni sprowadzającej się do bezpodstawnego ograniczenia odbiorcy energii elektrycznej w powoływaniu się na zapisy umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, zawierającej plan ograniczeń w poborze energii elektrycznej właściwy dla tego odbiorcy określający jednocześnie czas niezbędny do dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, podczas gdy rzeczony przepis nie zawiera żadnych ograniczeń w tym zakresie, a § 1 pkt 1 Rozporządzenia wprost wskazuje, iż ograniczenia w poborze energii elektrycznej winny być wprowadzane w sposób umożliwiający odbiorcom tej energii dostosowanie się do ograniczeń w określonym czasie - co skutkowało odmową pozwanego w uznaniu racji powoda co do możliwości dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń w ustalonym okresie czasu zgodnie z obowiązującym powoda planem ograniczeń i bezpodstawnego wymierzenia powodowi kary finansowej;

e) § 3 (całość) i § 6 (całość) Rozporządzenia polegającej na ich błędnej wykładni sprowadzającej się do bezpodstawnego stwierdzenia, iż rzeczony przepis znajdują zastosowanie jedynie na etapie planowania, a nie realizacji planów ograniczeń, podczas gdy przepisy te określają zasady i tryb wprowadzania ograniczeń min. W dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w każdym czasie, bez ograniczenia ich stosowania do etapu przygotowania planów ograniczeń – dla którego zastrzeżone są wyraźnie § 8 do 11 Rozporządzenia, co skutkowało odmową pozwanego w uznaniu racji powoda co do możliwości powołania się na spełnienie przesłanek wyłączających odpowiedzialność powoda zgodnie z § 3 ust. 4 pkt 1 oraz § 3 ust. 4 pkt 2g, a w konsekwencji bezpodstawnym wymierzeniem powodowi kary finansowej.

Pozwany Prezes Urzędu Regulacji Energetyki złożył odpowiedź na odwołanie, w której wniósł o:

1. oddalenie odwołania,
2. pominięcie dowodów zawnioskowanych przez powoda,
3. przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych w odpowiedzi na odwołanie,
4. zasądzenie od powoda na rzecz Prezesa URE zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Rozpoznając odwołanie Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Powód zawarł z operatorem systemu dystrybucyjnego (...) sp. z o.o. z siedzibą w P. (dalej (...)) 31 lipca 2009 roku Umowę nr (...) o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej dla obiektu położonego w G. przy ul (...) (dowód: Umowa nr (...) wraz z załącznikami k. 18-27), w ramach której (...) zobowiązał się dostarczać energię elektryczną o mocy umownej wynoszącej 2200 kW do obiektu zlokalizowanego w G. przy ul. (...) (dowód: załącznik nr 2 do Umowy k. 23 verte, zeznania świadka K. Z. (1) nagranie rozprawy z 28 lutego 2022 r.).

W Załączniku nr 4 do Umowy określono moc w 11 stopniu zasilania na poziomie 300 kW dla obu przyłączy oraz w 20 stopniu na poziomie 100 kW dla obu przyłączy (dowód: plany ograniczeń k. 29 zeznania świadka K. Z. (1) nagranie rozprawy z 28 lutego 2022 r.).

Dalej znalazły się postanowienia, z których wynikało, że

a) „O obowiązujących w najbliższych 12 godzinach stopniach zasilania i przewidywanych na następne 12 godzin Obiorca powiadamiany będzie drogą radiową w komunikatach energetycznych nadawanych w programie (...) S.A. o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i o godzinie 19⁽⁵⁵⁾ lub w szczególnie uzasadnionych przypadkach telefonicznie, w postaci komunikatów dyspozytorskich wydawanych przez właściwą terenowo Rejonową Dyspozycję Ruchu – OSD.” (ust. 2);

b) „Ograniczenia poboru mocy, o których mowa w ust. 1 powinny nastąpić:

1) jeżeli polecenie ograniczenia zostało wydane bez uprzedzenia – po czasie, liczonymi od momenty wydania polecenia:

a) do 1 godziny – dla stopni 11 i 12,

b) do 2 godzin – dla stopni od 13 do 15,

c) do 3 godzin – dla stopni od 16 do 18,

d) od 3 do 6 godzin – dla stopni 19 i 20;

2) od godziny obowiązywania danego stopnia zasilania, jeżeli polecenie ograniczenia poboru zostało przekazane z wyprzedzeniem nie krótszym od określonego w pkt 1).” (ust.4);

c) „Jeżeli żadna ze Stron, w terminie 30 dni przed upływem okresu obowiązywania ograniczeń nie zgłosi zmian w zapisach dotyczących wprowadzania ograniczeń, to przyjmuje się obowiązują one przez kolejny rok.” (ust.5).

Na mocy Aneksu nr (...) z 31 lipca 2013 roku Strony Umowy ustaliły min., że zmianie ulegnie plan ograniczeń w dostawie i poborze energii elektrycznej w następujący sposób:

Stopień zasilania	Przyłącze P1	Przyłącze P2
11	2 550	800
12	2 300	700
13	2 100	650
14	1 900	600
15	1 700	550
16	1 500	500
17	1 300	450
18	1 100	400

19	900	350
20	700	300

(dowód: Aneks nr (...) k. 29).

Aneksem nr (...) z 8 lipca 2015 roku wprowadzono kolejne zmiany do Planu ograniczeń, który miał obowiązywać od 1 sierpnia 2015 roku i przedstawiał się następująco:

Stopień zasilania	Przyłącze P1	Przyłącze P2
11	3 200	2 600
12	2 900	2 300
13	2 600	2 000
14	2 300	1 700
15	2 000	1400
16	1 800	1100
17	1 500	900
18	1 200	700
19	900	500
20	700	300

(dowód: Aneks nr (...) k.32-33, zeznania świadka K. Z. (1) nagranie rozprawy z 28 lutego 2022 r.).

W obiekcie powoda zainstalowano liczniki energii elektrycznej typu (...), które prezentują na wyświetlaczu prawidłową godzinę i datę uwzględniającym przy tym zmianę czasu, jednakże specyfika tych liczników produkowanych przez Zakład (...) sp. z o.o. jest taka, że zapis danych surowych odbywa się wyłącznie według czasu zimowego (dowód: pismo (...) sp. z o.o. z 24/09/2019 r. k. 125 akt adm. i Załącznik nr 1 k.126 akt adm.). Liczniki posiadały ważne cechy legalizacyjne z 2011 roku, jak również 23 marca 2012 roku i 20 lipca 2015 roku przeszły pozytywnie test sprawdzenia działania układów pomiarowo – rozliczeniowych (dowód: Zlecenie (...) nr (...) k. 116-116v. akt adm. i Zlecenie (...) nr (...) k. 115-115v. akt adm.).

(...) S.A. (dalej (...) S.A.” albo (...)) w związku z obniżeniem dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, spowodowanych m. in. wyjątkowo wysokimi temperaturami i niskim poziomem wód w zbiornikach wodnych i rzekach, stwierdziły wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e. wprowadzając, na podstawie art. 11 c ust. 2 pkt 2 p.e., od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Tego samego dnia o godzinie 7:55 i 19:55 pojawiły się komunikaty w Programie(...) informujące o wprowadzonych ograniczeniach (fakty powszechnie znane, również znane Sądowi z urzędu).

Jednocześnie, 10 sierpnia 2015 r. (...) S.A., działając na podstawie art. 11c ust. 3 p.e., powiadomiły Ministra Gospodarki i Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłosiły Ministrowi Gospodarki konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., tj. w trybie wydania przez Radę Ministrów rozporządzenia o wprowadzeniu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej do dnia 31 sierpnia 2015 r.

Rada Ministrów pozytywnie rozpatrzyła wniosek Ministra Gospodarki wydając 11 sierpnia 2015 r. rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które zostało opublikowane w Dzienniku Ustaw pod poz. 1136 i wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Na wezwanie Prezesa (...) S.A., do której sieci obiekty powoda są przyłączone pismem z 9 maja 2016 r. przedstawił zbiorcze dane wskazujące na stopień niedostosowania się odbiorców ujętych w Planie wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej obowiązującym w dniach od 10 do 31 sierpnia 2015 r. do wprowadzonych ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej. Na podstawie powyższych danych zostały wygenerowane informacje wskazujące na stopień niedostosowania się powoda do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej w odniesieniu do ww. 3 obiektów, z których wynika, że powód przekroczył wartości poboru mocy obowiązujące go na podstawie Planu wprowadzania ograniczeń.

(dowód: Załącznik 1 do zawiadomienia o wszczęciu postępowania k. 3-5 akt adm.).

W wyniku analizy ww. dokumentów Prezes URE powziął podejrzenie, że powód, we wskazanym przez (...) obiekcie, nie dostosował się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej.

Mając na względzie powyższe, pismem z 1 marca 2019 r. Prezes URE zawiadomił powoda o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia mu kary pieniężnej, wzywając go jednocześnie do zajęcia stanowiska w sprawie, tj. w szczególności do złożenia wyjaśnień dotyczących powodów niedostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, a także nadesłania kopii wszelkich dokumentów mogących stanowić dowód w sprawie. Ponadto Prezes URE wezwał powoda do ustosunkowania się do przekazanych mu informacji, otrzymanych przez Prezesa URE od (...), wskazujących na stopień niedostosowania się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz wezwał powoda do przedstawienia jeszcze innych informacji i dokumentów (dowód: zawiadomienie k. 1- 2).

W odpowiedzi na zawiadomienie, w piśmie z 11 marca 2019 roku powód wyjaśnił: „Ustosunkowując się do treści Wezwania, wskazać należy że z uwagi na upływ czasu jaki upłynął od wprowadzenia ww. ograniczeń tj. okresu niemal czterech lat w naszej ocenie niemożliwa jest pozytywna weryfikacja informacji przedstawionych przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego (zwanego dalej: „OSD”), w szczególności w świetle zapisów umowy oświadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej z dnia 31 lipca 2009 r. oraz jej załączników (zwaney dalej: „Umową”).

Zgodnie ze stanem faktycznym, jak i zapisami umowy dystrybucyjnej, (...) dysponuje jednym miejscem odbioru energii elektrycznej tj. Zakładem Przemysłowym położonym przy ul. (...) w G., do którego energia elektryczna dostarczana jest

dwoma liniami kablowymi o łącznej mocy umownej wynoszącej w sierpniu 2015 r. - 5800 kW (3200 kW + 2600 kW) zgodnie z aneksem nr (...) do umowy. Dopuszczalny poziom ograniczeń mocy w sierpniu 2015 r. zgodnie z aneksem nr (...) do umowy wynosił:

1. 1000 kW (700 kW + 300 kW) - w przypadku 20 stopnia zasilania;
2. 1400 kW (900 kW + 500 kW) - w przypadku 19 stopnia zasilania;
3. 1900 kW (1200 kW + 700 kW) - w przypadku 18 stopnia zasilania;
4. 2400 kW (1500 kW + 900 kW) - w przypadku 17 stopnia zasilania;
5. 5.2900 kW (1800 kW + 1100 kW) - w przypadku 16 stopnia zasilania;
6. 3400 kW (2000 kW + 1400 kW) - w przypadku 15 stopnia zasilania;
7. 4000 kW (2300 kW + 1700 kW) - w przypadku 14 stopnia zasilania;
8. 4600 kW (2600 kW + 2000 kW) - w przypadku 13 stopnia zasilania;
9. 5200 kW (2900 kW + 2300 kW) - w przypadku 12 stopnia zasilania;
10. 5800 kW (3200 kW + 2600 kW) - w przypadku 11 stopnia zasilania.

Zestawienie powyższych danych, z informacjami zawartymi w załączniku nr 1 do Zawiadomienia, niezależnie od braku możliwości weryfikacji danych przekazanych przez (...), nie daje podstaw do twierdzenia, że (...) przekroczyła dopuszczalny poziom ograniczeń w poborze mocy.

Niezależnie od powyższego wskazujemy, iż nawet w przypadku wystąpienia jakichkolwiek przekroczeń w poborze mocy, to takowe przekroczenie nie nastąpiło intencjonalnie.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w Wezwaniu (...) S.A. wprowadziły na skutek stwierdzonego przez siebie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej od godz. 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. Podstawą faktyczną dla takiego działania miały być wysokie temperatury oraz niski stan wód w zbiornikach wodnych. Następnie przedmiotowe ograniczenia zostały wprowadzone przez Radę Ministrów w drodze rozporządzenia ze skutkiem od godz. 24:00 dnia 11 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00 dnia 31 sierpnia 2015 r.

Z uwagi na upływ niemal czterech lat, a także dokonane w (...) zmiany kadrowe, brak jest możliwości ustalenia kiedy dokładnie przedstawiciele (...) dowiedzieli się o wprowadzonych ograniczeniach w dostawach i poborze energii elektrycznej. Z pewnością wskazać należy, iż nikt nie spodziewał się wcześniej, że takie zdarzenie może nastąpić w dniu 10 sierpnia 2015 r. tj. w poniedziałek, zażywszy na brak informacji o potencjalnym zagrożeniu przekazywanych za pośrednictwem mediów w weekend poprzedzający wystąpienie ograniczeń. W tym miejscu chcemy zaznaczyć, że (...) nie jest stroną umowy przesyłowej ze spółką (...) S.A. i z tego też względu nie uzyskała informacji o wprowadzonych ograniczeniach bezpośrednio od tej spółki. Informacji tej nie uzyskano z wysokim prawdopodobieństwem również od (...) wobec braku utrwalonej korespondencji w tym zakresie (zarówno e-mail, jak i adnotacji pracownika zajmującego się gospodarką energetyczną w tamtym czasie).

Pomimo braku porównywalności informacji wskazanych w Załączniku nr 1 do Wezwania z dopuszczalnymi dla (...) poziomami poboru mocy przy odpowiednich stopniach zasilania, to nawet gdyby przyjąć za właściwe dane z Załącznika nr 1 - do czego nie ma jednak podstaw - to wskazać należy, że ewentualne przekroczenia mogłyby zaistnieć w odniesieniu do sześciu godzin na przestrzeni 21 dni. Co istotne ewentualne przekroczenia mogłyby mieć miejsce w ciągu pierwszych 36 godzin od momentu wprowadzenia ograniczeń, mając jednocześnie nieznaczny charakter usprawiedliwiony charakterystyką technologiczną przedsiębiorstwa. W tym zakresie wskazać należy, że (...) jest spółką zajmującą się produkcją żeliwa, charakteryzującą się znaczną zależnością od poboru energii elektrycznej

wobec wykorzystania - dla podstawowych celów produkcyjnych tj. topienia - dwóch pieców indukcyjnych (o mocach odpowiednio 2200 kW oraz 1600 kW) oraz pieca kanałowego do przetrzymywania ciekłego żeliwa (o mocy 300 kW). Ostatnie ze wskazanych urządzeń tj. piec kanałowy wykorzystywany jest w trybie ciągłym, a jego wyłączenie możliwe jest jedynie w ściśle określonym okresie remontowym. Nagłe wyłączenie zasilania pieca kanałowego jest niedopuszczalne ponieważ może ono skutkować „zamarznięciem żeliwa”, a w konsekwencji uszkodzenie wymurówki pieca - co finalnie łączyłoby się z kosztownym i wielotygodniowym remontem - powodującym znaczne obniżenie mocy produkcyjnych całego zakładu i skrajnie negatywnymi konsekwencjami gospodarczymi. W przypadku pieców topialnych, to choć posiadają one określony cykl wytopu, niemożliwe jest ich całkowite wyłączenie w trakcie procesu produkcyjnego z uwagi na wspomniane wcześniej ryzyko „zamarznięcia żeliwa” i konsekwencje z nim związane. Ważnym elementem układu technologicznego jest praca obiegów chłodzenia pieców, które nie mogą podlegać nagłemu wyłączeniu, nie tylko z uwagi na możliwość zaistnienia kosztownych awarii, co przede wszystkim z uwagi na bezpieczeństwo pracowników oraz środowiska.

Próbując odtworzyć wydarzenia z sierpnia 2015 r. stoimy na stanowisku, iż w sposób właściwy zareagowaliśmy na wprowadzone ograniczenia. Zgodnie z§ 3 ust 4 pkt 1) i2) lit g) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 lipca 2007 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu wprowadzania ograniczeń w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła - ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej nie mogą powodować zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych, czy też dla środowiska. Przedmiotowe rozporządzenie przewiduje także możliwość dostosowania się odbiorcy do wprowadzonych ograniczeń w określonym czasie, a nie ulega wątpliwości że ograniczenie procesu produkcyjnego w zakładach zajmujących się odlewnictwem metali takiego czasu wymaga.

Z naszej strony wskazujemy, iż przekroczenia poziomu pobieranej mocy, o ile rzeczywiście wystąpiły, nie były zdarzeniami zamierzonymi oraz na które można było mieć bezpośredni wpływ. Sytuacja wprowadzenia ograniczeń była sytuacją niecodzienną, nadzwyczajną oraz nieprzewidywalną. Z uwagi na brak wystąpienia podobnych zdarzeń w ostatnich kilkunastu latach, pojawienie się ograniczeń w poborze energii elektrycznej było zaskoczeniem dla całego rynku, w tym nawet dla dużych przedsiębiorstw energetycznych, które nie stosowały w praktyce procedur związanych z komunikacją oraz wdrożeniem ograniczeń (co ma miejsce w przypadku zdarzeń związanych z ochroną przeciwpożarową czy też BHP). Popularne w ostatnim czasie portale internetowe informujące o tematyce związanej z rynkiem energii np. cire.pl podawały pierwsze informacje o wprowadzonych ograniczeniach od południa 10 sierpnia 2015 r. Powyższe potwierdza brak sprawnie funkcjonujących i skutecznych (jeśli chodzi o dotarcie informacji do potencjalnego adresata) kanałów informujących o zaistnieniu ograniczeń w poborze energii elektrycznej.”(dowód: pismo powoda z 11/03/2019 r. k. 12-17).

W kolejnych pismach z 16 kwietnia 2019 r. (k.66-67 akt adm.), 17 czerwca 2019 r. (k.96-99 akt adm.), 2 września 2019 r. (k.120-121 akt adm.) i 24 października 2019 r. (k.129-131 akt adm.) powód podtrzymał dotychczasowe stanowisko w sprawie

Pismem z 31 października 2019 r. zawiadomiono powoda o zakończeniu postępowania administracyjnego w niniejszej sprawie i poinformowano o możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy, a także o możliwości złożenia ewentualnych uwag i wyjaśnień w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego pisma z jednoczesnym pouczeniem, że niezapoznanie się w powyższym terminie z aktami sprawy zostanie uznane za rezygnację z możliwości wypowiedzenia się w sprawie zgromadzonego materiału dowodowego (dowód: zawiadomienie k. 133).

W piśmie z 25 listopada 2019 roku powód przedstawił ostateczne stanowisko w sprawie (dowód: pismo z 25/11/2019 r. k. 135-138).

29 listopada 2019 r. Prezes URE wydał zaskarżoną Decyzję.

Powód uzyskał w 2018 r. przychód ogółem w wysokości (...) zł (k. 88 akt adm.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych w trakcie postępowania administracyjnego, których autentyczność nie była podważana przez żadną ze stron postępowania, jak też w oparciu o zeznania świadka K. Z. (2), które w całości znajdowały potwierdzenie w dokumentach zgromadzonych w aktach sprawy.

Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z raportu (...), o którym mowa w art. 11c ust. 4 p.e., dotyczącego okoliczności i trybu wprowadzania ograniczeń w sierpniu 2015 roku oraz opinii o raporcie przygotowanej przez Prezesa URE zgodnie z art. 11c ust. 6 p.e. na okoliczność braku zasadności wprowadzenia w sierpniu 2015 roku ograniczeń w poborze energii elektrycznej przez operatora systemu przesyłowego oraz Radę Ministrów oraz braku szkodliwości ewentualnego czynu powoda w zakresie ewentualnego niedostosowania się do rzeczonych ograniczeń, ponieważ przeprowadzenie tych dowodów nie było konieczne do rozstrzygnięcia sprawy. Okolicznościami, które miały znaczenie w sprawie były: czy powód był zobowiązany do zastosowania się do wprowadzonych ograniczeń? Jeśli tak, to czy się do nich zastosował? Natomiast kwestia czy wprowadzenie ograniczeń w sierpniu 2015 roku było uzasadnione, czy też nie, nie podlega ocenie Sądu w tym postępowaniu.

Z kolei wniosek o dopuszczenie dowodu z zapisu pamięci układu pomiarowo- rozliczeniowego mierzącego pobór energii elektrycznej w punkcie poboru energii elektrycznej przy ul. (...) w G. w sierpniu 2015 roku celem ustalenia prawidłowych danych pomiarowych stanowiących podstawę rozstrzygnięcia w sprawie, Sąd oddalił albowiem przeprowadzenie tego dowodu z przyczyn technicznych nie było możliwe. W piśmie z 24 września 2019 roku (...) sp. z o.o. wyjaśniła, jeszcze na etapie postępowania administracyjnego, że „Dane źródłowe przekazane Prezesowi URE pochodzą z centralnego systemu akwizycji danych inn.(...) wykorzystywanego przez (...) Sp. z o.o. Dane te zostały wyeksportowane i zapisane w formacie excel dla ułatwienia ich podglądu i weryfikacji. Nie posiadamy możliwości bezpośredniego przedstawienia zapisu pamięci systemu pomiarowo – rozliczeniowego. Przekazane dane są dostępne w systemie i na żądanie mogą zostać udostępnione do wglądu.” (k.125 akt adm.).

Ponadto dane z ww. systemu jak wyjaśniono zostały wyeksportowane i zapisane w formacie Excel, a następnie przedstawione Prezesowi URE i znajdowały się na 3-6 akt adm. Powód co prawda kwestionował prawdziwość danych zawartych na wydrukach, ale nie przedstawił konkretnych zarzutów, które uzasadniałyby tezę, iż nie odpowiadają one zapisom w systemie pomiarowo – rozliczeniowym (...), a tym samym, że są nieprawidłowe.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, bowiem zaskarżona Decyzja jest słuszna i ma oparcie w przepisach prawa a podnoszone przez powoda zarzuty nie są trafne, stąd nie mogą skutkować uchyceniem tej Decyzji, czy jej zmianą.

Stosownie do § 5 pkt 1 Rozporządzenia powód był podmiotem zobowiązanym do stosowania się do wprowadzonych w dniach 10-31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, bowiem moc umowna w odniesieniu do obiektu powoda zlokalizowanego w G. przy ul. (...) określona została na poziomie 3,200 MW dla przyłącza nr 1 oraz 2,600 MW dla przyłącza nr 2, a zatem ustalona powyżej wskazanej w § 5 pkt 1 Rozporządzenia wielkości 300 kW, która stanowi wyznacznik mocy umownej od jakiej odbiorcy podlegają ograniczeniom. Jednocześnie powód nie był odbiorcą podlegającym ochronie przed danymi ograniczeniami na podstawie § 6 ust. 1 Rozporządzenia, bowiem nie został wskazany wprost w tym przepisie jako taki podmiot, toteż objęły go ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej wprowadzone w okresie 10- 31 sierpnia 2015 r.

Przedmiotowe ograniczenia powinny być realizowane zgodnie z opracowanym planem ograniczeń.

W § 8 ust. 1 Rozporządzenia ustanowiono, że operatorzy oraz przedsiębiorstwa energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie zaopatrzenia w ciepło opracowują plany wprowadzania ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz w dostarczaniu ciepła, zwane dalej „planami ograniczeń”, z uwzględnieniem zasad określonych w art. 11 ust. 3 ustawy, czyli prawideł, że ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła polegają na:

- 1) ograniczeniu maksymalnego poboru mocy elektrycznej oraz dobowego poboru energii elektrycznej;
- 2) zmniejszeniu lub przerwaniu dostaw ciepła.

W myśl § 8 ust. 2 Rozporządzenia plany ograniczeń dla energii elektrycznej określają wielkości maksymalnego poboru tej energii dla poszczególnych odbiorców i stopni zasilania. Plany te podlegają corocznej aktualizacji w terminie do dnia 31 sierpnia.

Zgodnie zaś z treścią § 8 ust. 6 Rozporządzenia operatorzy systemów dystrybucyjnych elektroenergetycznych, operatorzy systemów połączonych elektroenergetycznych i odbiorcy przyłączeni do sieci przesyłowej elektroenergetycznej, na wniosek operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego, przekazują dane dotyczące mocy umownej, określonej w umowach z odbiorcami przyłączonymi do sieci przesyłowej elektroenergetycznej lub sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej, oraz inne niezbędne dane służące do opracowania planów ograniczeń, w szczególności dane dotyczące:

- 1) skutków wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej;
- 2) przewidywanej liczby odbiorców, których ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej dotyczą.

Przekazane dane służą zatem ustaleniu odpowiednich wartości w planach ograniczeń w odniesieniu do stopni zasilania, ponieważ według § 9 Rozporządzenia wielkości planowanych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, ujęte w planach ograniczeń, określa się w stopniach zasilania od 11 do 20, przy czym:

- 1) 11 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości mocy umownej określonej w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy;
- 2) stopnie zasilania od 12 do 19 powinny zapewniać równomierne obniżanie mocy elektrycznej pobieranej przez odbiorcę;
- 3) 20 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4.

Jak stanowi natomiast § 3 ust. 4 Rozporządzenia ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub dostarczaniu ciepła nie mogą powodować:

- 1) zagrożenia bezpieczeństwa osób oraz uszkodzenia lub zniszczenia obiektów technologicznych;
- 2) zakłóceń w funkcjonowaniu obiektów przeznaczonych do wykonywania zadań w zakresie:
 - a) bezpieczeństwa lub obronności państwa określonych w przepisach odrębnych,
 - b) opieki zdrowotnej,
 - c) telekomunikacji,
 - d) edukacji,
 - e) wydobywania paliw kopalnych ze złóż, ich przeróbki i dostarczania do odbiorców,
 - f) wytwarzania i dostarczania energii elektrycznej oraz ciepła do odbiorców,
 - g) ochrony środowiska.

W związku z powyższym, prawidłowo dla obiektu powoda położonego w G. przy ulicy (...) opracowano odpowiedni plan na okres od 1 września 2014 r. do 31 sierpnia 2015 r. określający następujący dopuszczalny pobór mocy energii elektrycznej, w poszczególnych stopniach zasilania:

Stopień zasilania	Przyłącze P1	Przyłącze P2
11	3 200	2 600
12	2 900	2 300
13	2 600	2 000
14	2 300	1 700
15	2 000	1400
16	1 800	1100
17	1 500	900
18	1 200	700
19	900	500
20	700	300

Należy przy tym wskazać, że w związku z tym, iż plany ograniczeń są aktualizowane po roku, obowiązują przez rok, a zatem dokonana w ciągu tego roku zmiana mocy umownej nie powoduje zmian w ustalonym planie ograniczeń. Zatem powód był zobowiązany do stosowania się do ograniczeń, w tym w 11 stopniu, według obowiązującego planu ograniczeń. Takie stanowisko prezentuje również Sąd Apelacyjny w Warszawie, który min. w wyroku z 31 grudnia 2020 roku sygn. akt VII Aga 9/20 (nie publikowanym) stwierdził, że „Powyższa regulacja jasno wskazuje, że plany ograniczeń są i mogą być aktualizowane tylko raz do roku, a więc obowiązują także przez okres roku od 1 września. W tym czasie nie mogą być aktualizowane, nawet pomimo zmiany samej umowy sprzedaży energii, w tym zmiany mocy umownej czy mocy bezpiecznej, a odbiorca musi się do nich dostosować mimo zwiększania takiej mocy po jego ustaleniu.

Istotne jest przy tym, że głównym zadaniem (...) S.A. jest bilansowanie systemu elektroenergetycznego, w tym równoważenie bieżącego zapotrzebowania na energię elektryczną z dostawami tej energii w krajowym systemie elektroenergetycznym. Stąd w przypadku ograniczeń w dostawach energii (wynikających ze zmniejszonej produkcji energii) konieczne jest także wprowadzenie ograniczeń w jej poborze (ograniczenie zużycia). Wskazać natomiast należy, że z bilansowaniem systemu elektroenergetycznego i ogólnokrajowym planowaniem zapotrzebowania

energetycznego dla wszystkich odbiorców jest właśnie ściśle skorelowana dopuszczalna jedynie raz w roku przez Rozporządzenie aktualizacja planów ograniczeń.

Podkreślenia wymaga w tym zakresie, że to właśnie w oparciu o indywidualne plany ograniczeń (...) tworzone są zbiorcze plany ograniczeń. To na ich podstawie (...) S.A. decyduje, jaki poziom ograniczenia mocy może zostać osiągnięty przy każdym z wprowadzanych stopni zasilania. Może w oparciu o te dane w sposób adekwatny dostosować wprowadzane ograniczenia w poborze mocy (ustalić właściwy stopień zasilania adekwatny do stwierdzonych ograniczeń w produkcji energii) do poziomu produkcji energii (zazwyczaj ograniczonego w przypadku wprowadzanych ograniczeń). Określając wprowadzane stopnie ograniczeń, (...) odnosi się do z góry założonych w planach ograniczeń i możliwych według tych planów do osiągnięcia całkowitych (w skali całego kraju) ograniczeń w poborze mocy, adekwatnych dla każdego ze stopni zasilania. Jako, że ograniczenie poboru powinno być każdorazowo dostosowane do poziomu faktycznych mocy wytwórczych, dla zbilansowania systemu w takich sytuacjach, konieczne jest zatem jak najbardziej precyzyjne określenie do jakiego poziomu ograniczenia poboru mocy, może doprowadzić każdy z wprowadzonych stopni zasilania. Niedostosowanie się przez przedsiębiorcę do ustalonego poziomu mocy dla każdego ze stopni zasilania, prowadzić może przy tym do istotnych zagrożeń i zakłóceń w pracy krajowego systemu elektroenergetycznego.

Powyższe potwierdza, że brak jest możliwości aktualizacji czy też zmiany planu ograniczeń w okresie jego rocznego obowiązywania, nawet w sytuacji zmiany umowy sprzedaży energii w zakresie zmiany mocy umownej, co oznacza, że dla odbiorcy ten plan jest niezmiennie wiążący przez cały okres jego obowiązywania.”.

Należy dodać, że Prezes URE w decyzji uwzględnił plan ograniczeń obowiązujący od 1 sierpnia 2015 roku.

Na podstawie art. 11 ust. 4 i 5 pkt 1 p.e. Prezes URE był uprawniony do kontroli stosowania się przez powoda do wprowadzonych ograniczeń.

W przypadku niedostosowania się do ograniczeń wprowadzonych w dniach 10- 31 sierpnia 2015 r. zastosowanie powinien znaleźć art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Zgodnie z przepisem art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3.

W rozpoznawanej sprawie Prezes URE zarzucił powodowi niepodporządkowanie się ograniczeniom wprowadzonym na podstawie art. 11 i 11d ust. 3 p.e.

Stosownie do treści tego ostatniego przepisu „W okresie występowania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operatorzy systemu elektroenergetycznego mogą wprowadzać ograniczenia w świadczonych usługach przesyłania lub dystrybucji energii elektrycznej, w zakresie niezbędnym do usunięcia tego zagrożenia.”

Z kolei zgodnie z art. 11 ust. 1 pkt 2 p.e. w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części mogą być wprowadzone na czas oznaczony ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej lub ciepła. W razie wystąpienia takiej sytuacji Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w drodze rozporządzenia, może wprowadzić na czas oznaczony, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części, ograniczenia w sprzedaży paliw stałych oraz w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej i ciepła (art. 11 ust. 7 p.e.).

Zagrożenie bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej może powstać w szczególności w następstwie:

- 1) działań wynikających z wprowadzenia stanu nadzwyczajnego;
- 2) katastrofy naturalnej albo bezpośredniego zagrożenia wystąpienia awarii technicznej w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. Nr 62, poz. 558 z późn. zm.);

3) wprowadzenia embarga, blokady, ograniczenia lub braku dostaw paliw lub energii elektrycznej z innego kraju na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub zakłóceń w funkcjonowaniu systemów elektroenergetycznych połączonych z krajowym systemem elektroenergetycznym;

4) strajku lub niepokoju społecznych;

5) obniżenia dostępnych rezerw zdolności wytwórczych poniżej niezbędnych wielkości, o których mowa w art. 9g ust. 4 pkt 9, lub braku możliwości ich wykorzystania (art. 11c ust. 1 p.e.).

W przypadku powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

1) podejmuje we współpracy z użytkownikami systemu elektroenergetycznego, w tym z odbiorcami energii elektrycznej, wszelkie możliwe działania przy wykorzystaniu dostępnych środków mających na celu usunięcie tego zagrożenia i zapobieżenie jego negatywnym skutkom;

2) może wprowadzić ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jego części do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7, lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin (art. 11c ust. 2 p.e.).

Operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie art. 11 ust. 7 (art. 11c ust. 3 p.e.).

Reasumując, w razie powstania zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej operator systemu przesyłowego elektroenergetycznego lub systemu połączonego elektroenergetycznego:

a) po pierwsze, może wprowadzić ograniczenia w dostarczeniu i poborze energii elektrycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub jej części do czasu wejścia Rozporządzenia, o którym mowa w art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin;

b) po drugie, niezwłocznie powiadamia ministra właściwego do spraw gospodarki oraz Prezesa URE o wystąpieniu zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej, podjętych działaniach i środkach w celu usunięcia tego zagrożenia i zapobieżenia jego negatywnym skutkom oraz zgłasza konieczność wprowadzenia ograniczeń na podstawie rozporządzenia.

W rozpoznawanej sprawie (...) skorzystały z obu uprawnień, tj. w dniach 10-11 sierpnia 2015 r. wprowadziły ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej oraz powiadomiły Ministra Gospodarki o konieczności wprowadzenia ograniczeń na dłuższy okres. Rada Ministrów 11 sierpnia 2015 r. wydała rozporządzenie w sprawie wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, które wprowadziło te ograniczenia w okresie od 11 sierpnia 2015 r. od godz. 24:00 do 31 sierpnia 2015 r. do godz. 24:00.

Okoliczność, iż doprecyzowanie okresu na jaki OSP może wprowadzić przedmiotowe ograniczenia znajduje się w treści art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e., nie oznacza, że nie zostały one wprowadzone na podstawie art. 11d ust. 3 p.e. Treść przedmiotowych regulacji prawnych, tj. art. 11 c ust. 2 pkt 2 oraz art. 11 d ust. 3 p.e. pozostaje w ścisłym związku, albowiem dopiero łączna ich treść określająca podstawę do wprowadzenia ograniczenia przez OSP w okresie występowania zagrożenia, tj. art. 11 d ust. 3 p.e. oraz możliwy okres, czemu służy art. 11c ust. 2 pkt 2, którego stosowanie jest możliwe już w sytuacji powstania zagrożenia, umożliwia skuteczne wprowadzenie przedmiotowego ograniczenia przez OSP, tj. w ściśle ograniczonym czasie i na ściśle określonym terytorium.

W świetle powyższego OSP, w myśl powyższych regulacji prawnych, posiadał kompetencję do wprowadzenia przedmiotowych ograniczeń w poborze energii w myśl art. 11d ust. 3 p.e., zaś okres i zakres terytorialny ich obowiązywania, na podstawie art. 11c ust. 2 pkt 2 p.e. wprowadzono od godziny 10:00 dnia 10 sierpnia 2015 r. z informacją o zgłoszonej konieczności wprowadzenia dalszych ograniczeń w trybie art. 11 ust. 7 p.e. Jak już bowiem wskazano, OSP mógł wprowadzić przedmiotowe ograniczenia do czasu wejścia w życie przepisów wydanych na podstawie art. 11 ust. 7 p.e., lecz nie dłużej niż na okres 72 godzin. Wskazać przy tym należy, iż jedynie realizacja działań z zachowaniem przedstawionej wyżej kolejności umożliwiała uzyskanie podstawowego celu powołanej ustawy, jakim jest zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego w kraju.

Zatem przepis art. 11d ust. 3 p.e. stanowi samoistną materialnoprawną podstawę do wprowadzenia ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej a niezastosowanie się do nich przez podmioty do tego zobowiązane jest sankcjonowane karą pieniężną określoną w art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. Tym samym przekroczenie poboru energii nie tylko w dniach od 12 do 31 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywało rozporządzenie Rady Ministrów w kwestii ograniczeń, ale również w dniach 10 i 11 sierpnia 2015 r. kiedy obowiązywały ograniczenia wprowadzone przez OSP na mocy art. 11d ust. 3 p.e., jest zagrożone karą pieniężną z art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e.

Przy czym skoro to operatorzy systemu elektroenergetycznego wprowadzają ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej na zasadzie art. 11d ust. 3 p.e. stosowanie się do ograniczeń w poborze energii obciąża odbiorców tej energii, którzy podlegają karze w razie naruszenia ustalonych przez operatorów ograniczeń. Zgodnie bowiem z treścią art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. karze pieniężnej podlega ten, kto nie stosuje się do ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii, wprowadzonych na podstawie art. 11, art. 11c ust. 3 lub art. 11d ust. 3. Przepis ten nie zawęża kręgu podmiotów podlegających karze, tak więc obejmuje on wszystkie podmioty niestosujące się do ograniczeń w poborze, a tym samym wszystkich odbiorców energii. Powyższy pogląd jest w pełni akceptowany również przez Sąd Apelacyjny w Warszawie (zobacz wyroki w sprawach VII AGa 351/19, VII AGa 320/19 i VII AGa 616/19 nie publikowane).

Z materiału dowodowego wynika natomiast, że powód nie dostosował się do ograniczeń w poborze energii wprowadzonych w dniach 10- 12 sierpnia 2015 r. w obiekcie położonym w G. przy ul. (...).

Sąd nie podziela zarzutów powoda, że przy ustalaniu stanu faktycznego Prezes URE wykorzystał niewiarygodne dane przekazane przez (...) a dotyczące poziomu przekroczeń wprowadzonych ograniczeń. Prawdą jest, że w toku całego postępowania administracyjnego, jak i później sądowego powód kwestionował wiarygodność danych przekazanych przez (...) a stanowiących załącznik nr 1 do Zawiadomienia o wszczęciu postępowania. Jednakże wątpliwości te pozwany starał się wyjaśnić wzywając (...) do ustosunkowania się do zarzutów powoda.

I tak odnośnie zarzutu, powoda iż „dane zgromadzone przed osd zostały przez osd przesunięte „do przodu” o jedna godzinę z uwagi na rzekomą okoliczność rejestracji danych pomiarowych przez układ pomiarowy w czasie zimowym, co nie odpowiada prawdzie.” (Odwołanie k. 22 akt sąd.), trzeba stwierdzić, że w piśmie z 15 lipca 2019 roku (...) wyjaśnił (k.113 akt adm.), że „u Odbiorcy w sierpniu 2015 roku zainstalowane były liczniki typu (...) nr (...) (...) oraz (...) (...) produkcji Zakładu (...) Sp. z o.o. Dla tego typu licznika, zawarta w danych źródłowych data odczytu profilu mocy podana jest wg czasu zimowego (w okresie obowiązywania czasu letniego data zawarta w danych źródłowych jest więc cofnięta o godzinę względem czasu rzeczywistego). (...) Oznacza to, że wartość poboru mocy zarejestrowana ze znacznikiem czasu np. „2015-08-10 09:45:00” w rzeczywistości dotyczy mocy pobranej przez Odbiorcę w trakcie kwadransa trwającego od godziny 10:45 do godziny 11:00 dnia 10 sierpnia 2015 r.”. a w kolejnym piśmie z 24 września 2019 roku dodatkowo wyjaśnił, że omawiana liczniki na wyświetlaczu prezentują prawidłową godzinę i datę uwzględniającym przy tym zmianę czasu, jednak zapis danych odbywa się wyłącznie według czasu zimowego (k.125 akt adm.). Na dowód czego przedstawił wyimek z opisu protokołu transmisji danych dla licznika (...) zabudowanego u powoda (k.126 akt adm.).

Podkreślenia wymaga, iż niedostosowanie się przez powoda do ograniczeń wystąpiło mimo, że komunikaty na temat wprowadzenia ograniczeń ogłoszone zostały w radiu- począwszy od 10 sierpnia 2015 r., o godzinie 7:55 i 19:55 w programie (...). Natomiast komunikaty przekazywane drogą radiową były dla powoda wiążące. Wynika to

z § 12 ust. 2 Rozporządzenia ustanawiającego generalny sposób powiadomienia o obostrzeniach drogą radiową w komunikatach energetycznych właśnie w programie (...) o godzinie 7⁽⁵⁵⁾ i 19⁽⁵⁵⁾ oraz z § 12 ust. 1 Rozporządzenia, który zakłada, że ograniczenia w poborze energii elektrycznej są realizowane przez odbiorców stosownie do komunikatów operatorów o obowiązujących stopniach zasilania. Z uwagi na wyemitowanie powiadomień drogą radiową zgodnie z § 12 Rozporządzenia przed wprowadzeniem obostrzeń, powód powinien podporządkować się nakazom zawartym w rzeczonych komunikatach, niezależnie od tego z jak długim wyprzedzeniem się pojawiły, czego nie uczynił.

Niepodporządkowanie przez powoda nakazom ograniczenia poboru energii określonym w komunikatach radiowych należy zatem uznać za naruszenie prawa.

Sąd zważył ponadto, że jak wynika z § 12 ust. 3 Rozporządzenia dodatkowe powiadomienia, przekazywane inną drogą niż radiowa, stosuje się w przypadku zróżnicowania wprowadzonych ograniczeń w poborze energii elektrycznej, w stosunku do stopni zasilania ogłoszonych w komunikatach radiowych, operatorzy powiadamiają wówczas odbiorców indywidualnie w formie pisemnej lub w sposób określony w umowach, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy, albo za pomocą innego środka komunikowania się w sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości. Przy czym tylko indywidualne powiadomienia, o których wyżej mowa są obowiązujące w pierwszej kolejności w stosunku do komunikatów radiowych, a zatem nadrzędne, o czym stanowi § 12 ust. 4 Rozporządzenia.

Tymczasem (...) nie wskazał, aby powodowi zakomunikowano dedykowane wyłącznie jemu, inne obostrzenia, dlatego już tylko po nadaniu komunikatów powód powinien podporządkować się narzuconym restrykcjom. Z tej też przyczyny nie mogły znaleźć w sprawie zastosowania przepisy Umowy zgodnie z którymi „Ograniczenia poboru mocy, o których mowa w ust. 1 powinny nastąpić:

1) jeżeli polecenie ograniczenia zostało wydane bez uprzedzenia – po czasie, liczonymi od momenty wydania polecenia:

- a) do 1 godziny – dla stopni 11 i 12,
- b) do 2 godzin – dla stopni od 13 do 15,
- c) do 3 godzin – dla stopni od 16 do 18,
- d) od 3 do 6 godzin – dla stopni 19 i 20;

2) od godziny obowiązywania danego stopnia zasilania, jeżeli polecenie ograniczenia poboru zostało przekazane z wyprzedzeniem nie krótszym od określonego w pkt 1).” (Załącznik nr 4 ust.4 k. 26).

Skoro zaś powód otrzymał obowiązujące go plany ograniczeń i uzyskał informację o wprowadzonych stopniach zasilania otrzymane przez niego dane dawały wiedzę potrzebną do wdrożenia ograniczeń.

Niedziałanie zatem zgodnie z tymi wytycznymi stanowi więc przesłankę do nałożenia na powoda przez Prezesa URE- jako organ wymieniony w art. 56 ust. 2 p.e.- kary pieniężnej, ponieważ odpowiedzialność na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 3a p.e. ma charakter obiektywny, niezależny od winy.

Przechodząc do wymiaru kary Sąd zważył, iż stosownie do przepisu art. 56 ust. 3 p.e. wysokość kary pieniężnej, o której mowa w ust. 1 pkt m.in. 3a, nie może przekroczyć 15% przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku podatkowym (...). Dyrektywy wymiaru kary zostały zawarte w art. 56 ust. 6 p.e., który stanowi, że ustalając wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Ponadto, według ust. 6a Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

Oceniając stopień szkodliwości czynu w świetle art. 115 § 2 k.k., wobec braku definicji legalnej tego pojęcia w Prawie energetycznym, Sąd musiał wziąć pod uwagę, że powód przekraczał granice dopuszczalnego poboru energii w dniach

10, 11 i 12 sierpnia 2015 r., tak więc podczas pierwszych trzech dni trwających ograniczeń kiedy zaordynowano największe ograniczenia, tj. 20 i 19 stopień zasilania. Powód przekroczył wartości poboru mocy obowiązujące go na podstawie planu wprowadzania ograniczeń w następujący sposób:

1. dla przyłącza nr 1:

- 11 sierpnia 2015 r. łącznie 1,4300000 (MW w godzinie),

- 12 sierpnia 2015 r. łącznie 0,4000000 (MW w godzinie).

2. dla przyłącza nr 2:

- w dniu 10 sierpnia 2015 r. łącznie 0,3800000 (MW w godzinie),

- w dniu 11 sierpnia 2015 r. łącznie 0,4000000 (MW w godzinie).

Łącznie dla obu przyłączy przekroczenie wyniosło 2,6100000 MW w godzinie.

Zakres tego przekroczenia jest więc niewątpliwie niemały.

Powód nie stosując się do ograniczeń wprowadzonych ze względu na wystąpienie zagrożenia bezpieczeństwa dostaw energii elektrycznej w rozumieniu postanowień art. 3 pkt 16d p.e., dokonując w okresie trudnych warunków zewnętrznych- niskiego stanu wód i upałów mających przełożenie na to bezpieczeństwo- przekroczenia poboru energii w powyższym zakresie, w sposób bezpośredni oddziaływał negatywnie na bezpieczeństwo energetyczne kraju. Pomimo bowiem, że krajowy system elektroenergetyczny ((...)) funkcjonował dalej działanie powoda przyczyniało się do wystąpienia rzeczywistego zagrożenia w pracy całego (...).

Zagrożenie dla pracy (...) jest potęgowane jeśli również inni odbiorcy nie stosują się do ustalonych ograniczeń w poborze energii, dlatego tak ważne jest podporządkowanie poszczególnych odbiorców wprowadzonym restrykcjom. Nie można zatem nie rozpatrywać naruszenia powoda w kontekście niebezpieczeństwa jakie niesie choćby jednostkowe nieznaczne przekroczenie poboru energii przyczyniające się do ogólnego wzrostu przekroczeń wpływających na pracę (...). Wobec więc tego, że nawet nominalnie niewysokie przekroczenie przekłada się na ryzyko doprowadzenia do zakłócenia tak istotnego dla całego kraju systemu, należało uznać, że przekroczenia jakich dopuścił się powód nie były znikomo szkodliwe, ich stopień szkodliwości jest znaczny.

Powyższe nie oznacza odpowiedzialności zbiorowej, ponieważ powód odpowiada tylko za przekroczenia, których dopuścił się indywidualnie. Jedynie waga tych przekroczeń jest potęgowana w perspektywie skutków jakie mogą wystąpić w (...) stanowiącym niejako „system naczyń połączonych”, przez co może dojść do tzw. blackout-u, czyli awarii i kompletnego odcięcia energii mającego daleko idące konsekwencje. Implikacje te jednak nie wystąpiły, dlatego nie doszło ostatecznie do wyrządzenia szkód. Tym niemniej waga naruszonego przez powoda obowiązku jest niezwykle duża, ponieważ od jego spełnienia zależało bezpieczeństwo pracy (...), a przez to bezpieczeństwo energetyczne kraju mające przełożenie na gwarancję dostaw energii do wszystkich odbiorców.

Ponieważ Sąd uznał, że stopień szkodliwości czynu nie jest znikomo szkodliwy a wręcz jest znaczny, toteż nie było możliwe odstąpienie od nałożenia na powoda kary na podstawie przepisu art. 56 ust. 6a p.e., zgodnie z którym Prezes URE może odstąpić od wymierzenia kary, jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy, a podmiot zaprzestał naruszania prawa lub zrealizował obowiązek.

W kwestii zawinienia trzeba natomiast podnieść, iż profil działalności powoda, który zajmuje się produkcją wyrobów z żeliwa nie wyklucza konieczności podporządkowania się wprowadzanym ograniczeniom poboru energii. Powód nie jest bowiem podmiotem chronionym przed wprowadzanymi ograniczeniami, jak choćby szpitale i inne obiekty ratownictwa medycznego (§ 6 ust. 1 Rozporządzenia). Podkreślenia zatem wymaga, iż powód będąc zobowiązanym do stosowania się do ograniczeń nie podjął skutecznych działań ostrożnościowo- prewencyjnych, ponieważ nie ustalił

na przyszłość postępowania, które pozwoliłoby na wdrożenie ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii adekwatnie do zaordynowanych stopni zasilania.

Jednocześnie podkreślenia wymaga, że powód w Umowie z (...) wskazał moc bezpieczną dla przyłącza nr 1 – 700 kW oraz dla przyłącza nr 2 – 300 kW. Zgodnie zaś z treścią § 9 pkt 3 Rozporządzenia 20 stopień zasilania określa, że odbiorca może pobierać moc do wysokości ustalonego minimum, niepowodującego zagrożeń i zakłóceń, o których mowa w § 3 ust. 4. Powód przyjmując więc oznaczoną moc bezpieczną zadeklarował, że jest ona wystarczająca aby nie powodować powyższych zakłóceń. Sąd uznał, iż pomimo rodzaju prowadzonej działalności powód nie zadbał o ustalenie odpowiedniej mocy bezpiecznej dla swoich obiektów. W ocenie Sądu świadczy to o braku należytej staranności powoda, który choćby z uwagi na potrzebę zachowania ciągłości rozpoczętych procesów technologicznych powinien wykazać się dużą zapobiegliwością. Powód powinien zabezpieczyć się na wypadek nagłego wstrzymania, ograniczenia dostaw energii elektrycznej, czego nie uczynił odpowiednio wcześniej. Jednocześnie należy podkreślić, że zarówno Prezes URE jak i Sąd przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej, wziął pod uwagę fakt, iż po otrzymaniu informacji o wprowadzonych ograniczeniach, powód podjął działania zmierzające do dostosowania się do wprowadzonych ograniczeń, jednakże okazały się one niewystarczające.

Jeśli chodzi o dotychczasowe zachowanie podmiotu Sąd przyjął, iż brak jest danych na temat wcześniejszych naruszeń prawa energetycznego przez powoda i jego karalności w tym zakresie.

Mając na uwadze limit kary określony treścią art. 56 ust. 3 p.e. Sąd uznał więc, że kara w wysokości 7 830,00 zł będzie adekwatna do wysokości przekroczenia. Wysokość kary pieniężnej stanowi bowiem iloczyn 3 000 zł i łącznego przekroczenia mocy odpowiadającej MW w poszczególnych godzinach doby, tj. 2,61000 x 3 000 zł. Wartość mnożnika wynika z tego, iż pozwany wziął pod uwagę poziom najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej za 1 MWh energii elektrycznej na rynku bilansującym, tj. 1 500 zł (odnotowanej 7 stycznia 2016 r.), której należałoby się spodziewać przy ograniczonej podaży energii elektrycznej w okresie 10- 31 sierpnia 2015 roku i dodatkowo podwoił ją z tytułu sankcji. Przyjęcie tej ceny, jako najwyższej możliwej ceny rozliczeniowej, a następnie jej podwojenie znajduje zdaniem Sądu uzasadnienie w fakcie, że tak ustalona wartość ma być dla przedsiębiorcy sankcją i stanowić ma dla niego odczuwalną dolegliwość. Podstawa wymierzenia kary została zaś zawężona wyłącznie do godzin, kiedy nastąpiło niedostosowanie powoda do ograniczeń i do stopnia w jakim to niedostosowanie miało miejsce.

W ocenie Sądu zastosowany algorytm jest dopasowany, ponieważ nie tylko prowadzi do ustalenia kary proporcjonalnej do zakresu naruszenia, ale jednocześnie wobec jego wykorzystywania do obliczania kary w każdym przypadku naruszania przez odbiorców ograniczeń w poborze energii służy przejrzystości i zapobiega dysproporcjom.

Zdaniem Sądu wymierzona kara nie jest nadmiernie uciążliwa dla powoda, jest odpowiednia do charakteru popełnionego czynu oraz skutków naruszenia obowiązujących norm. Kara ta nie wpłynie ponadto na pogorszenie kondycji finansowej powoda oraz jego płynności finansowej i pozostaje we właściwej proporcji do uzyskanego przez powoda w poprzednim roku podatkowym (2018 r.) przychodu wynoszącego 58 351 936,00 zł.

W ocenie Sądu kara ustalona w tych granicach spełni swoje podstawowe cele w zakresie oddziaływania szczególnego na powoda, jak również funkcję prewencji ogólnej. Tak ustalona kara nie przekracza również możliwości płatniczych powoda. Warto w tym miejscu podkreślić, że kara administracyjna nie stanowi odpłaty za popełniony czyn, lecz ma charakter środka przymusu służącego zapewnieniu realizacji wykonawczo – zarządzających zadań administracji agregowanych przez pojęcie interesu publicznego (tak Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 31 marca 2008 r., sygn. akt SK 75/06, OTK-A 2008, Nr 2, poz. 30). Wskazać przy tym należy, iż kara w nałożonej wysokości 27 215,00 zł, adekwatna do zakresu stwierdzonego naruszenia będzie na tyle dolegliwa, aby spełniła swoje funkcje- represyjną i zapobiegawczą sprawiając, że powód, jako podmiot ukarany będzie stosował się do obowiązującego porządku prawnego, a także wychowawczą oddziałując zniechęcająco na innych przedsiębiorców do podejmowania działań niezgodnych z prawem.

Podniesione przez powoda zarzuty odnośnie naruszenia przepisów kodeksu postępowania administracyjnego nie mogły odnieść skutku, albowiem do kognicji Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie należy kontrola

prawidłowości postępowania prowadzonego przed Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu do wyroku z 13/05/2004 r., sygn. akt III SK 44/04, Lex nr 137437),, jest to bowiem postępowanie sądowe pierwszoinstancyjne, w którym strona może przedstawić wszystkie okoliczności faktyczne i dowody na potwierdzenie zasadności swojego stanowiska, tak więc co do zasady ewentualne uchybienia postępowania administracyjnego nie miały znaczenia dla rozpoznania sprawy przed tym Sądem.

Biorąc powyższe względy pod uwagę Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów nie znajdując podstaw do jego uwzględnienia, oddalił wniesione przez powoda odwołanie na podstawie art. 479⁵³ § 1 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z którym strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu). Z uwagi na nieuwzględnienie odwołania, powoda należało uznać za stronę, która przegrała proces i zasądzić od niego na rzecz pozwanego zwrot kosztów procesu, na które złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika w wysokości 720,00 zł ustalone w oparciu o § 14 ust. 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (t.j. Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

Sędzia SO Anna Maria Kowalik

(...)

(...)